

§ 34

Sosiaali- ja terveystoimen asiakkailta perittävien maksujen tarkistaminen 1.1.2018 alkaen sekä maksujen tarkistusoikeuden delegoinnista päättäminen

HEL 2017-013907 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti, että sosiaali- ja terveystoimialalla otetaan 1.1.2018 alkaen käyttöön sosiaali- ja terveysministeriön 23.11.2017 (liite 1) ilmoittamat indekseillä tarkistettut maksut ja rajat, jotka ovat:

- terveydenhuoltomaksujen maksukatto 683,00 euroa vuodessa
- omaishoitajan vapaan aikaisista palveluista perittävä vuorokausikohmainen asiakasmaksu enintään 11,40 euroa
- vähimmäiskäyttövara pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 108,00 euroa kuukaudessa.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että valtioneuvoston asetuksessa (773/2017) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta säädettyjä asiakasmaksujen alentamisia ei toteuteta sosiaali- ja terveystoimessa, vaan maksut pysyvät vuonna 2018 samoina kuin vuonna 2017 (liitteet 3 ja 4).

Edelleen sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kumota sosiaali- ja terveyslautakunnan 17.12.2013 (§ 431) tekemän maksujen tarkistamista koskevan päätöksen.

Vielä sosiaali- ja terveyslautakunta päätti oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päättämään jatkossa esityslistalla olevien periaatteiden mukaisesti edellä mainittujen maksujen tarkistuksista indeksitarkistusten osalta.

Käsittely

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään seuraavasti:

Päätösesitykseen lisätään

-kohtaan "terveydenhuoltomaksujen maksukatto 683,00 euroa" sana "vuodessa", ja

-kohtaan "vähimmäiskäyttövara pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 108,00 euroa" sana "kuukaudessa".

Muutetaan päätösesityksen viimeinen kohta muotoon: "Vielä sosiaali- ja terveyslautakunta päättää oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päättämään jatkossa esityslistalla olevien periaatteiden mukaisesti edellä mainittujen maksujen tarkistuksista indeksitarkistusten osalta."

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Saku Etholen: Poistetaan kohta: "Vielä sosiaali- ja terveyslautakunta päättää oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päättämään jatkossa esityslistalla olevien periaatteiden mukaisesti edellä mainittujen maksujen tarkistuksista."

Vastaehdotus 2:

Jäsen Saku Etholen: Lisätään päätöksen viidennen kappaleen loppuun "Lautakunta evästää tulevia päättäjiä huomioimaan nyt tekemättä jätetyt alennukset seuraavia tarkistuksia tehtäessä."

Molemmat vastaehdotukset raukesivat kannattamattomina.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Simpanen, talouspäällikkö, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi
Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus 23.11.2017
- 2 Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta 23.11.2017
- 3 Terveydenhuollon asiakasmaksut 2018
- 4 Sosiaalihuollon asiakasmaksut 2018 (korjattu 20.2.2018)
- 5 Sosiaali- ja terveysministeriön muistio 6.11.2017 Valtioneuvoston asetuksista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että sosiaali- ja terveystoimialalla otetaan 1.1.2018 alkaen käyttöön sosiaali- ja terveysministeriön

23.11.2017 (liite 1) ilmoittamat indekseillä tarkistetut maksut ja rajat, jotka ovat:

- terveydenhuoltomaksujen maksukatto 683,00 euroa
- omaishoitajan vapaan aikaisista palveluista perittävä vuorokausikohmainen asiakasmaksu enintään 11,40 euroa
- vähimmäiskäyttövara pitkäaikaisessa laitoshoidossa vähintään 108,00 euroa.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että valtioneuvoston asetuksessa (773/2017) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta säädettyjä asiakasmaksujen alentamisia ei toteuteta sosiaali- ja terveystoimessa, vaan maksut pysyvät vuonna 2018 samoina kuin vuonna 2017 (liitteet 3 ja 4).

Edelleen sosiaali- ja terveyslautakunta päättää kumota sosiaali- ja terveyslautakunnan 17.12.2013 (§ 431) tekemän maksujen tarkistamista koskevan päätöksen.

Vielä sosiaali- ja terveyslautakunta päättää oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päättämään jatkossa esityslistalla olevien periaatteiden mukaisesti edellä mainittujen maksujen tarkistuksista.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista.

Asiakasmaksun määräytymiseen vaikuttavia periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä.

Asiakasmaksulain 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä.

Osa maksuista on tulosidonnaisia, mutta enemmistö tasasuuruisia.

Asiakasmaksulain 4 ja 5 §:n perusteella osa sosiaalipalveluista ja terveyspalveluista on maksuttomia.

Asiakasmaksu voi määräytyä asiakkaan maksukyvyyn mukaan, kuten pitkäaikainen laitoshoido ja kotona annettava palvelu.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on asiakasmaksulain 11 §:n johdosta jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä taikka henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa asetuksessa (asiakasmaksuasetuksessa) säädettyjä euromääriä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin ja työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti (asiakasmaksuasetus 33 a §). Edellinen asiakasmaksuihin tehty lakisääteinen indeksitarkistus on tehty vuosille 2016–2017.

Asiakasmaksuasetuksen 33 a §:n mukaan kansaneläkeindeksin muutoksen mukainen tarkistus tapahtuu käyttäen kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Indeksillä tarkistettujen euromäärien pyöristetään lähimpään 0,10 euroon. Työeläkeindeksin muutoksen mukainen tarkistus tapahtuu käyttäen sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain (395/2006) 98 §:n soveltamista varten. Indeksillä tarkistettujen euromäärien pyöristetään lähimpään täyteen euroon. Työeläkeindeksin mukaiset tarkistukset kohdistuvat asetuksen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin säännöllisen kotihoidon tulorajojen euromääriin, 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuun tulorajan korotuksen euromäärään sekä 33 §:n mukaiseen vähimmäiskäyttövaran määrään. Näihin ei kohdisteta muita tarkistuksia.

Valtioneuvosto on 23.11.2017 antanut asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta annetun asetuksen muuttamisesta (liite 2), jossa ilmoitetaan enimmäismaksut. Siihen liittyvässä muistiossa 6.11.2017 (liite 5) todetaan, että kansaneläkeindeksin arvo on alentunut 1,22 prosenttia ja työeläkeindeksin arvo noussut 0,60 prosenttia. Kansaneläkeindeksin arvon alentuman perusteella olisi terveydenhuollon asiakasmaksuja mahdollista pienentää. Sama koskee sosiaalihuollon asiakasmaksuja, joita voitaisiin pienentää, koska julkisten menojen hintaindeksi on alentunut 0,80 prosenttia.

Kaupunginhallitus linjasi 1.2.2016, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut peritään vain indeksien mukaan korotettuina, eikä lain mukaisen enimmäismäärän mukaisesti. Lisäksi linjattiin, että terveyskeskusmaksua ei peritä helsinkiläisiltä (§ 98). Kaupunginhallituksen lin-

jausta asiakasmaksujen alentamisen vaikutuksesta Helsingissä perittäviin maksuihin ei ole, koska tällaista tilannetta ei aikaisemmin ole ollut.

Indeksien alenemisen seurauksena sosiaali- ja terveystoimialan asiakasmaksuja voitaisiin vuonna 2018 alentaa, mutta alennus olisi pääsääntöisesti vain 5–10 senttiä maksua kohti. Tätä voidaan pitää asiakkaiden kannalta vähäisenä. Maksujen muuttaminen taas aiheuttaisi merkittävästi hallinnollista työtä.

Asiakasmaksujen alennuksia ei siis ole sosiaali- ja terveystoimialalla syytä toteuttaa, koska nykyiset asiakasmaksut eivät ylitä lain mukaista enimmäismäärää ja muutosten vaikutus asiakkaille olisi vähäinen suhteessa niistä aiheutuvan hallinnollisen työn kustannuksiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 17.12.2013 (§ 431) muun muassa oikeuttaa sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön päättämään jatkossa samoilla periaatteilla silloin päätettyjen maksujen tarkistuksista sosiaali- ja terveystoimessa. Helsingin kaupungin 1.6.2017 alkaen voimaan tulleen organisaatiouudistuksen vuoksi tämä päätös on syytä kumota ja tehdä asiasta uusi päätös, jossa päättäjäksi oikeutetaan sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Simpanen, talouspäällikkö, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi
Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus 23.11.2017
- 2 Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta 23.11.2017
- 3 Terveydenhuollon asiakasmaksut 2018
- 4 Sosiaalihuollon asiakasmaksut 2018
- 5 Sosiaali- ja terveysministeriön muistio 6.11.2017 Valtioneuvoston asetuksista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

13.02.2018

Asia/8

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.01.2018 § 19

HEL 2017-013907 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

30.01.2018 Pöydälle

Jäsen Tapio Bergholm pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Johanna Simpanen, talouspäällikkö, puhelin: 310 87754
johanna.simpanen(a)hel.fi
Anna-Maija Kääriäinen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 09 310 43604
annamaija.kaariainen(a)hel.fi